

عنوان: فرآیند تصویر ذهنی دانشجویان پرستاری از حرفه خود: یک مطالعه گراند تئوری

نام دانشجو: لیلا ولیزاده

رشته و مقطع تحصیلی: دکترای PhD - پرستاری

استاد(ان) راهنما: دکتر حیدرعلی عابدی، دکتر وحید زمان زاده

اساتید مشاور: دکتر اسکندر فتحی آذر

شماره پایان نامه: ۲۰۹

مقدمه: پرستاری در دهه‌های اخیر، پیشرفتهای قابل توجهی به طرف حرفه‌ای شدن نسبت به دهه‌های گذشته داشته است و با استفاده از برنامه‌های دانشگاهی و پژوهشی، پایه محکم علمی برای آن تامین شده است. حال وقت آن است که پرستاران بعنوان خیره‌ها در حرفه از تصویری که برای دیگران و خودشان ترسیم می‌کنند آگاه باشند. از آنجائی که این تصاویر در طی تحصیل شکل می‌گیرند و پرداختن به نحوه شکل‌گیری چنین ادراکات (تصورات ذهنی از حرفه) و عوامل موثر در آن در بین دانشجویان تا بحال مدنظر نبوده همچنین ارائه مفاهیم اصلی و مدل فرایندی ارتباطات بین مفاهیم صورت نگرفته است، لذا مطالعه حاضر با هدف کشف فرایند تصویر از حرفه در بین دانشجویان پرستاری مقطع کارشناسی انجام گرفت.

مواد و روشها: مطالعه حاضر از نوع کیفی و به روش گراند تئوری می‌باشد. شرکت‌کنندگان در مطالعه حاضر ۳۰ نفر از دانشجویان پرستاری مقطع کارشناسی در ترم‌های اول و چهارم و هشتم بودند. روش نمونه‌گیری در ابتدا هدفمند بود و زمانیکه داده‌ها جمع‌آوری و همزمان تحلیل شد نمونه‌گیری بیشتر (نظریه‌ای^۱) بر اساس طبقات و تئوری در حال توسعه انجام گردید. پس از توضیح هدف پژوهش و اخذ رضایت کتبی جهت شرکت و ضبط صحبت‌ها، از مصاحبه عمیق و غیرساختار یافته برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. روش تجزیه و تحلیل همزمان، بر اساس کدگذاری سه مرحله‌ای استراس و کوربین ۱۹۹۸ بوده است.

یافته‌ها: در مطالعه حاضر مسئله روانی اجتماعی موجود عبارت از "تصویر سازی دوگانه یا دو ارزشی از حرفه" شناسایی گردید و طبقه مرکزی توضیح‌دهنده داده‌ها "تلاش برای شناسایی عامل دوگانگی یا یکی کردن یا منطبق‌سازی تصاویر دوگانه دریافتی" تعیین گردید. حیطه‌های ادراکی دانشجویان مقطع کارشناسی در خصوص حرفه شامل: منزلت اجتماعی حرفه - ماهیت علم و شغل پرستاری - پرستاری بالفعل (در حال اجرا) بودند و مراحل تصویر سازی دو ارزشی ذهنی شامل: ۱- ابهام، ۲- واقعه و شناخت مغایر و بی‌ثباتی، ۳- واقعه و شناخت ارزشی و دلگرمی و ۴- تأیید و قبول وجه منطبق و ارزشی و توجیه وجه مغایر (تأیید عدم انطباق تصاویر) و ارائه پیشنهادات اصلاحی (جهت انطباق بیشتر وجه مغایر) می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که دانشجویان مقطع لیسانس در شرایط کنونی به ادراکات دوگانه در خصوص حرفه پرستاری نائل می‌گردند و همواره در تلاش برای شناسایی و یکی سازی تصاویر دوگانه دریافتی می‌باشند. بنابراین اقدامات برای کاهش دغدغه‌ها و بحران شناختی آنها جهت نیل به تصویرسازی تک‌ارزشی و منطبق با واقعیت دیسیپلین مربوطه امری ضروری است.

کلید واژه‌ها: تصویر، حرفه، دانشجوی پرستاری، گراند تئوری.